

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง	1
คำถามการวิจัย	7
ความมุ่งหมายของการวิจัย	7
ขอบเขตการวิจัย	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
กรอบแนวคิดการวิจัย	10
นิยามศัพท์เฉพาะ	11
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
ตอนที่ 1 ภาวะผู้นำทางการศึกษา	14
แนวคิดของภาวะผู้นำทางการศึกษา	14
ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	18
ตอนที่ 2 กฎหมายและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในท้องถิ่น...	23
รัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2540	23
รัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2550	24
พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542	25
พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ...	26
ตอนที่ 3 การจัดการศึกษาและการพัฒนาการศึกษาของประเทศไทย	30
การพัฒนาการศึกษาของประเทศไทย	30
การจัดการศึกษา	36
การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	55
ตอนที่ 4 องค์ความรู้เกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น	74
หลักการในการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	74
การปกครองส่วนท้องถิ่น (Local Government)	79

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
องค์การบริหารส่วนจังหวัด	86
อำนาจหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด	93
ตอนที่ 5 การวิจัยอนาคต	95
ความเข้าใจพื้นฐานเพื่อการวิจัยอนาคต	95
ความหมายและความสำคัญ	96
ประโยชน์ของการวิจัยอนาคต	98
ระเบียบวิธีวิจัยอนาคต	100
การแบ่งช่วงเวลาการศึกษา และวิจัยอนาคต	110
การเลือกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ	110
เกณฑ์ในการเลือกผู้เชี่ยวชาญ	111
จำนวนผู้เชี่ยวชาญ	111
การสัมภาษณ์แบบ EDFR	113
การสร้างแบบสอบถาม	113
จำนวนรอบ	114
การเขียนรายงานการวิจัยอนาคตแบบ EDFR	114
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	117
ระยะที่ 1 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	117
ระยะที่ 2 การศึกษาฉันทามติของผู้เชี่ยวชาญ.....	118
ระยะที่ 3 การประชุมกลุ่มย่อยผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบภาวะผู้นำทาง การศึกษาของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2556-2565) สู่นโยบายการปฏิบัติ.....	120
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	121
การเก็บรวบรวมข้อมูล	121
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	122

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	125
	ตอนที่ 1 ผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	125
	ตอนที่ 2 ผลการศึกษาภาวะผู้นำทางการศึกษาของนายกองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดที่เป็นไปได้.....	127
	ผลการกำหนดและเตรียมผู้เชี่ยวชาญ.....	127
	ผลการสัมภาษณ์หรือ EDFR รอบที่ 1	129
	ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล.....	188
	ผลการทำ EDFR รอบที่ 2 และรอบที่ 3	196
	ตอนที่ 3 ผลการประชุมกลุ่มย่อยผู้ทรงคุณวุฒิเสนอภาวะผู้นำทาง การศึกษาของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2556-2565).....	222
	ความเป็นไปได้ด้านความเสมอภาคของโอกาสทางการศึกษา.....	223
	ความเป็นไปได้ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย.....	223
	ความเป็นไปได้ด้านคุณภาพมาตรฐานการศึกษา.....	223
	ความเป็นไปได้ด้านระบบบริหารและการจัดการศึกษา.....	224
	ความเป็นไปได้ ด้านครู อาจารย์ และบุคลากร.....	224
	ความเป็นไปได้ด้านหลักสูตร.....	225
	ความเป็นไปได้ด้านกระบวนการเรียนรู้.....	225
	ความเป็นไปได้ด้านทรัพยากรและการลงทุนด้านการศึกษา.....	226
	ความเป็นไปได้ด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา.....	226
	ความเป็นไปได้ด้านการส่งเสริมกีฬา นันทนาการและกิจกรรมเด็ก.....	226
	ความเป็นไปได้ด้านการส่งเสริมอาชีพ.....	227
	ความเป็นไปได้ด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น.....	227

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
5	สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	229
	สรุปผลการวิจัย.....	229
	อภิปรายผล.....	234
	ข้อเสนอแนะ.....	243
	ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้.....	243
	ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป.....	243
	บรรณานุกรม.....	245
	ภาคผนวก.....	255
	ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ.....	257
	ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	263
	ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	311
	ภาคผนวก ง ภาพประกอบการวิจัย.....	317
	ประวัติย่อผู้วิจัย.....	323

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	ภาวะผู้นำที่ต่อเนื่องเต็มรูปแบบ(Full Range Leadership Continuum Model)	17
2	เปรียบเทียบสาระสำคัญของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ การจัดการศึกษาของ อปท.	27
3	การสังเคราะห์ตัวแปรของการจัดการศึกษาขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น	51
4	จุดร่วม และจุดต่างของวิธีการศึกษาขนาดแต่ละวิธี	103
5	จำนวนผู้เชี่ยวชาญและการลดลงของความคลาดเคลื่อน	112
6	แสดงองค์ประกอบหลักและตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบภาวะผู้นำ ทางการศึกษา.....	189
7	ค่ามัธยฐาน (Mnd) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IR) เกี่ยวกับภาวะผู้นำ ทางการศึกษาของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2556-2565) รอบที่ 2 ด้านที่ 1 ด้านความเสมอภาค ของโอกาสทางการศึกษา.....	197
8	ค่ามัธยฐาน (Mnd) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IR) เกี่ยวกับภาวะผู้นำ ทางการศึกษาของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2556-2565) รอบที่ 2 ด้านที่ 2 ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย....	198
9	ค่ามัธยฐาน (Mnd) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IR) เกี่ยวกับภาวะผู้นำ ทางการศึกษาของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2556-2565) รอบที่ 2 ด้านที่ 3 ด้านด้านคุณภาพมาตรฐาน การศึกษา.....	199
10	ค่ามัธยฐาน (Mnd) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IR) เกี่ยวกับภาวะผู้นำ ทางการศึกษาของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2556-2565) รอบที่ 2 ด้านที่ 4 ด้านระบบบริหารและ จัดการศึกษา.....	200

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
11	คำมัธยมฐาน (Mnd) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IR) เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางการศึกษาของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2556-2565) รอบที่ 2 ด้านที่ 5 ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา.....	201
12	คำมัธยมฐาน (Mnd) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IR) เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางการศึกษาของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2556-2565) รอบที่ 2 ด้านที่ 6 ด้านหลักสูตร.....	202
13	คำมัธยมฐาน (Mnd) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IR) เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางการศึกษาของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2556-2565) รอบที่ 2 ด้านที่ 7 ด้านกระบวนการเรียนรู้.....	203
14	คำมัธยมฐาน (Mnd) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IR) เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางการศึกษาของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2556-2565) รอบที่ 2 ด้านที่ 8 ด้านทรัพยากรและการลงทุน....	204
15	คำมัธยมฐาน (Mnd) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IR) เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางการศึกษาของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2556-2565) รอบที่ 2 ด้านที่ 9 ด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา...	205
16	คำมัธยมฐาน (Mnd) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IR) เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางการศึกษาของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2556-2565) รอบที่ 2 ด้านที่ 10 ด้านการส่งเสริมกีฬา นันทนาการและกิจกรรมเด็กและเยาวชน.....	206
17	คำมัธยมฐาน (Mnd) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IR) เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางการศึกษาของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2556-2565) รอบที่ 2 ด้านที่ 11 ด้านการส่งเสริมอาชีพ.....	207

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
18	คำมัธยฐาน (Mnd) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IR) เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางการศึกษาของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2556-2565) รอบที่ 2 ด้านที่ 12 ด้านการศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีต ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น.....	208
19	คำมัธยฐาน (Mnd) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IR) เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางการศึกษาของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2556-2565) รอบที่ 3 ด้านที่ 1 ด้านความเสมอภาคของโอกาสทางการศึกษา.....	210
20	คำมัธยฐาน (Mnd) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IR) เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางการศึกษาของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2556-2565) รอบที่ 3 ด้านที่ 2 ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย....	211
21	คำมัธยฐาน (Mnd) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IR) เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางการศึกษาของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2556-2565) รอบที่ 3 ด้านที่ 3 ด้านคุณภาพมาตรฐานการศึกษา.....	212
22	คำมัธยฐาน (Mnd) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IR) เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางการศึกษาของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2556-2565) รอบที่ 3 ด้านที่ 4 ด้านระบบบริหารและการจัดการ.	213
23	คำมัธยฐาน (Mnd) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IR) เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางการศึกษาของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2556-2565) รอบที่ 3 ด้านที่ 5 ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา.....	214
24	คำมัธยฐาน (Mnd) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IR) เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางการศึกษาของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2556-2565) รอบที่ 3 ด้านที่ 6 ด้านหลักสูตร.....	215

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
25	คำมัธยมฐาน (Mnd) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IR) เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางการศึกษาของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2556-2565) รอบที่ 3 ด้านที่ 7 ด้านกระบวนการเรียนรู้.....	216
26	คำมัธยมฐาน (Mnd) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IR) เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางการศึกษาของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2556-2565) รอบที่ 3 ด้านที่ 8 ด้านทรัพยากรและการลงทุน.....	217
27	คำมัธยมฐาน (Mnd) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IR) เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางการศึกษาของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2556-2565) รอบที่ 3 ด้านที่ 9 ด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา...	218
28	คำมัธยมฐาน (Mnd) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IR) เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางการศึกษาของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2556-2565) รอบที่ 3 ด้านที่ 10 ด้านการส่งเสริมกีฬา นันทนาการและกิจกรรมเด็กเยาวชน.....	219
29	คำมัธยมฐาน (Mnd) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IR) เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางการศึกษาของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2556-2565) รอบที่ 3 ด้านที่ 11 ด้านการส่งเสริมอาชีพ.....	220
30	คำมัธยมฐาน (Mnd) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IR) เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางการศึกษาของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2556-2565) รอบที่ 3 ด้านที่ 12 ด้านการศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น.....	221
31	การวิเคราะห์ ตรวจสอบ ประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม	281
32	ค่าอำนาจจำแนกตามแบบสอบถามตามรายชื่อ (r) ทั้งฉบับภาวะผู้นำทางการศึกษาของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2556-2565).....	284

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	10
2 กรอบแนวคิดภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของพลแลน	19
3 กรอบแนวคิดภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของพลแลน	21
4 ตัวแปรของการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	54
5 โครงสร้างองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ตาม พ.ร.บ. อบจ. พ.ศ.2540)	89
6 การมองภาพอนาคตแบบเดียวกัน	106
7 ขั้นตอนการวิจัย	124
8 สรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย.....	126
9 สัมภาษณ์ผู้อำนวยการกองการศึกษา องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดเชียงใหม่.....	319
10 สัมภาษณ์ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนต้นแก้วผดุง วิทยา จังหวัดเชียงใหม่.....	320
11 ประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group).....	321